

Dosarul nr. 2r-260/22
2-19121337-01-2r-17052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: C.Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Sîrbu, V. Mihailă, D. Dulghieru)

DECIZIE

01 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir (decedat),

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mocreac Vladimir împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și Șaptefraț Andrei cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea depusă de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir cu privire la suspendarea procesului, în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir și a fost admisă cererea depusă de Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău” și a fost încetată procedura de apel la cererile de apel depuse de Mocreac Vladimir și Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”,

c o n s t a t ă:

La 17 iulie 2019, Mocreac Vladimir a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și Șaptefraț Andrei solicitând anularea ordinelor, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Mocreac Vladimir a fost admisă parțial. S-au anulat ordinele SA „Apă-Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019 și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020. S-a restabilit Mocreac Vladimir, în funcția de director relații cu clienții în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Mocreac Vladimir suma de 26000 lei cu titlu de prejudiciu moral, și suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

La 07 mai 2021, SA „Apă Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Gladun Viorica a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 27 mai 2021, Mocreac Vladimir, reprezentat de avocatul Rusu Serghei a declarat apel împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea parțială a hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin hotărârea suplimentară din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Mocreac Vladimir suma de 820119 lei, cu titlu de salariul pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 16 aprilie 2019-23 aprilie 2021, cu calcularea și reținerea din această sumă a plăților obligatorii la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale. S-a încasat din contul SA „Apă Canal Chișinău” în beneficiul statului suma de 24603 lei, cu titlu de taxa de stat.

Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus corectarea erorii materiale evidente admisă în dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 aprilie 2021 prin înlocuirea sintagmei greșite „Se anulează ordinele SA „Apa Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019 și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020” cu sintagma corectă „ Se anulează ordinele SA „Apa Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019, în partea încetării contractului individual de muncă încheiat între SA „Apă Canal Chișinău” și Mocreac Vladimir și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020. Totodată, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SA „Apă Canal Chișinău” cu privire la explicarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 aprilie 2021”.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au acceptat spre examinare cererile de apel depuse de SA „Apă Canal Chișinău” și Mocreac Vladimir, reprezentat de avocatul Rusu Serghei.

La 08 decembrie 2021, în cadrul ședinței de judecată, avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir a depus o cerere prin care a solicitat suspendarea procesului, în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir, fapt confirmat prin certificatul de deces din 11 octombrie 2021, nr. DC-IV1931666.

Tot la 08 decembrie 2021, SA „Apă Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Gladun Viorica, a solicitat încetarea procesului în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir, deoarece raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Prin încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea depusă de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir cu privire la suspendarea procesului. A fost admisă cererea depusă de avocatul Gladun Viorica, în interesele SA „Apă Canal Chișinău” cu privire la încetarea procesului. A fost încetată procedura de apel la cererile de apel depuse de SA „Apă Canal Chișinău” și avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

La 24 martie 2022, avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir a declarat recurs împotriva încheierii din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a recursului, admiterea cererii de recurs, casarea integrală a încheierii contestate.

În motivarea recursului a indicat că soluția instanței de apel de a respinge cererea de suspendare a procesului în legătură cu decesul lui Mocreac Vladimir, contravine prevederilor art. 70 din Codul de procedură civilă.

La fel, în opinia avocatului Rusu Serghei, Curtea de Apel Chișinău neîntemeiat a încetat procesul, din motiv că raportul juridic litigios din prezenta speță nu admite succesiunea în drepturile procedural ale lui Mocreac Vladimir, în legătură cu decesul acestuia, deoarece în conformitate cu art. 142 alin. (5) din Codul muncii, în caz de deces al salariatului, salariul și alte plăți ce i se cuvin se plătesc integral soțului (soției), copiilor majori sau părinților defunctului, iar în lipsa acestora – altor moștenitori, în conformitate cu legislația în vigoare.

Astfel, consideră că instanța de apel a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces, în sensul în care a examinat cererea cu privire la încetarea procesului în lipsa moștenitorilor legali ai defunctului, soția, Mocreac Natalia și fiul Mocreac Alexandr, persoană majoră cu dizabilități severe, în condițiile în care s-a solicitat suspendarea procesului până la identificarea moștenitorului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa poștală a participanților, inclusiv a avocatului Rusu Serghei la data de 17 decembrie 2021 (f.d. 78), dar date care ar confirma recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, recursul depus de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir, la 24 martie 2022, este în termen.

La 17 mai 2022, în adresa intimațiilor a fost expediată copia cererii de recurs depusă de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimații nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv (f.d.104).

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele dosarului rezultă că, prin hotărârea din 23 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Mocreac Vladimir a fost admisă parțial. S-au anulat ordinele SA „Apă-Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019 și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020. S-a restabilit Mocreac Vladimir, în funcția de director relații cu clienții în cadrul SA „Apă-Canal Chișinău”. S-a încasat din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Mocreac Vladimir suma de 26000 lei cu

titlu de prejudiciu moral, și suma de 7000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Prin hotărârea suplimentară din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Mocreac Vladimir suma de 820119 lei, cu titlu de salariul pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 16 aprilie 2019-23 aprilie 2021, cu calcularea și reținerea din această sumă a plăților obligatorii la bugetul de stat și la bugetul asigurărilor sociale. S-a încasat din contul SA „Apă Canal Chișinău” în beneficiul statului suma de 24603 lei, cu titlu de taxa de stat.

Prin încheierea din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus corectarea erorii materiale evidente admisă în dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 aprilie 2021 prin înlocuirea sintagmei greșite „Se anulează ordinele SA „Apa Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019 și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020” cu sintagma corectă „ Se anulează ordinele SA „Apa Canal Chișinău” nr. 484-p din 18 aprilie 2019, în partea încetării contractului individual de muncă încheiat între SA „Apă Canal Chișinău” și Mocreac Vladimir și nr. 150-p din 11 noiembrie 2020. Totodată, s-a respins ca neîntemeiată cererea depusă de SA „Apă Canal Chișinău” cu privire la explicarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 aprilie 2021”.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, SA „Apă Canal Chișinău” și Mocreac Vladimir, reprezentat de avocatul Rusu Serghei au contestat-o cu apel.

Prin încheierea din 11 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-au acceptat spre examinare cererile de apel depuse de SA „Apă Canal Chișinău” și Mocreac Vladimir, reprezentat de avocatul Rusu Serghei.

La 08 decembrie 2021, avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir, în temeiul art. 260 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a depus o cerere la Curtea de Apel Chișinău, prin care a solicitat suspendarea procesului până la stabilirea moștenitorului legal a lui Mocreac Vladimir, în legătură cu decesul acestuia.

Tot la 08 decembrie 2021, SA „Apă Canal Chișinău”, reprezentată de avocatul Gladun Viorica a solicitat încetarea procesului în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir, deoarece raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Urmare, prin încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea depusă de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir cu privire la suspendarea procesului. A fost admisă cererea depusă de avocatul Gladun Viorica, în interesele SA „Apă Canal Chișinău” cu privire la încetarea procesului. A fost încetată procedura de apel la cererile de apel depuse de SA „Apă Canal Chișinău” și avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir, împotriva hotărârii din 23 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în legătură cu decesul apelantului Mocreac Vladimir, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Examinând legalitatea încheierii contestate, instanța de recurs constată că, aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural pertinente speței.

Instanța de recurs consideră că, Curtea de Apel Chișinău a confundat instituția „încetării procedurii de apel”, prevăzută la art. 374 din Codul de procedură civilă cu instituția „încetării procesului”, reglementată de Capitolul XVIII din Codul de procedură civilă.

Astfel, în conformitate cu art. 374 alin. (4) din Codul de procedură civilă, după primirea cererii de apel, procedura de apel încetează din oficiu sau la cerere dacă instanța de apel constată că, apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a respins cererea de repunere în termen, cererea de apel a fost depusă de o persoană care nu este în drept să declare apel, hotărârea nu poate fi atacată cu apel, potrivit legii.

Colegiul reține că temeiurile de încetare a procedurii de apel, stipulate la art. 374 alin. (4) din Codul de procedură civilă, sunt exhaustive și nu pot fi apreciate ca extinctive sau aplicate prin coroborare cu art. 265 din Codul de procedură civilă, care prevede temeiurile de încetare a procesului.

Această concluzie rezultă și din dispozițiile art. 385 din Codul de procedură civilă, care la lit. e) statuează că „instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului ori scoaterea cererii de pe rol dacă există temeiurile prevăzute la art. 265 și 267”.

Colegiul analizând încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, observă că, drept temei de încetare a procedurii în apel, instanța de apel a constatat faptul ieșirii lui Mocreac Vladimirt din raportul juridic litigios, în legătură cu decesul acestuia, iar obiectul acțiunii nu admite succesiunea în drepturile procedurale, circumstanță care a fost încadrată în norma art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Articolul 265 lit. f) din Codul de procedură civilă stipulează că instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care partea în proces persoana fizică decedează și raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi.

Din interpretarea dispozițiilor art. 385 lit. e) din Codul de procedură civilă rezultă cert că în situația în care, judecând cauza în apel, s-a constatat că o parte în proces persoană fizică a decedat, iar raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi a acesteia, instanța de apel este în drept să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, dispunând încetarea procesului în temeiul prevăzut la art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, în situația decesului unei părți în proces, când raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi, instanța de apel nu poate înceta procedura în apel conform art. 374 din Codul de procedură civilă, dar este în drept să adopte o decizie în conformitate cu art. 385 din Codul de procedură civilă, prin care să înceteze procesul civil în temeiul art. 265 lit. f) din Codul de procedură civilă.

Conform art. 142 alin. (5) din Codul muncii, în caz de deces al salariatului, salariul și alte plăți ce i se cuvin se plătesc integral soțului (soției) copiilor majori sau părinților defunctului, iar în lipsa acestora – altor moștenitori, în conformitate cu legislația în vigoare.

Mocreac Vladimir, la 17 iulie 2019, a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și Șaptefraț Andrei solicitând anularea ordinelor, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Obiectul acțiunii în prezenta speță poartă și un caracter patrimonial, or, prin hotărârea suplimentară din 07 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus încasarea din contul SA „Apă-Canal Chișinău” în beneficiul lui Mocreac

Vladimir suma de 820119 lei, cu titlu de salariul pentru absența forțată de la muncă, pentru perioada 16 aprilie 2019-23 aprilie 2021, în condițiile speței permite succesiune în drepturi.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel pripit a ajuns la concluzia că, în speță, raportul juridic litigios nu admite succesiunea în drepturi. Or, revendicările formulate și înaintate de către Mocreac Vladimir în acțiune nu se referă numai la drepturi sau obligații personale, care ar fi inseparabile de acesta ca subiect de drept implicat în proces.

Din considerentele menționate supra și având în vedere că încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău este emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare.

În conformitate cu art. 427 lit. b) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Rusu Serghei, în interesele lui Mocreac Vladimir.

Se casează integral încheierea din 08 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mocreac Vladimir împotriva Societății pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău și Șaptefraț Andrei cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcția deținută anterior, repararea prejudiciului material și moral și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic